

Downloaded via the EU tax law app / web

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2015. gada 23. decembrī (*)

Pievienotās vārtības nodoklis – Darbība, par kuru jāmaksā nodoklis, un iekasājāmība – Gaisa transports – Nopirkta, bet neizmantota biļete – Transporta pakalpojuma izpilde – Biļetes izsniegšana – Nodokļa summas samaksas brīdis

Apvienotās lietas C-250/14 un C-289/14

par līgumiem sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Francija) iesniedza ar 2014. gada 21. maija līgumiem un kas Tiesā reģistrēti attiecīgi 2014. gada 26. maijā un 2014. gada 12. jūnijā, tiesvedības

Air France-KLM, iepriekš *Air France* (C-250/14),

Hop!-Brit Air SAS, iepriekš *Brit Air* (C-289/14)

pret

Ministère des Finances et des Comptes publics.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: Tiesas priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], kas pilda pirmās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), E. Levits un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ģemot vārā rakstveida procesū,

ģemot vārā apsvērumus, ko iesniedza:

- *Air France-KLM* un *Hop!-Brit Air SAS* vārā – A. Beetschen, advokāts,
- Francijas valdības vārā – D. Colas un J.-S. Pilczer, kār – S. Ghiandoni, pārstāvji,
- ģrijas vārā – E. Creedon un J. Quaney, kār – A. Joyce, pārstāvji, kuriem palādz A. Keirse, BL,
- Grieģijas valdības vārā – K. Nasopoulou un S. Lekkou, pārstāves,
- Portugāles valdības vārā – L. Inez Fernandes un R. Campos Laires, kār – A. Cunha, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārā – C. Soulay un L. Lozano Palacios, pārstāves,

Ēmot v?r? p?c Ēener?ladvok?tes uzklaus?šanas pieĒemto l?mumu izskat?t lietu bez Ēener?ladvok?ta secin?jumiem,

pasludina Őo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? interpret?t 2. panta 1. punktu un 10. panta 2. punktu Padomes 1977. gada 17. maija Sestaj? direkt?v? 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp.), kur? groz?jumi izdar?ti ar Padomes 1999. gada 17. j?nija Direkt?vu 1999/59/EK (OV L 162, 63. lpp.; turpm?k tekst? – “Sest? direkt?va”), v?l?k – ar Padomes 2001. gada 20. decembra Direkt?vu 2001/115/EK (OV L 15, 24. lpp.; turpm?k tekst? – “groz?t? Sest? direkt?va”).

2 Őie l?gumi ir raduŐies div?s tiesved?b?s starp *Air France-KLM*, iepriekŐ – *Air France*, un *Hop!-Brit Air SAS*, iepriekŐ – *Brit Air*, no vienas puses, un *minist?re des Finances et des Comptes publics* [FinanŐu un valsts l?dzek?u ministrija], no otras puses, jaut?jum? par pievienot?s v?rt?bas nodok?a (PVN) uzlikšanu neizmantotai transportl?dzek?a bi?etei un par PVN uzlikšanu summ?m, kuras gaisa transporta sabiedr?ba ir samaks?jusi t?da paŐa veida uz??mumam par neizmantoto transportl?dzek?a bi?eŐu p?rdoŐanu.

AtbilstoŐs ties?bu normas

ES ties?bas

3 Saska?? ar groz?t?s Sest?s direkt?vas 2. panta 1. punktu:

“Pievienot?s v?rt?bas nodoklis j?maks?:

1. par pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegŐanu, ko par atl?dz?bu attiec?g?s valsts teritorij? veicis nodok?u maks?t?js, kas k? t?ds r?kojas.”

4 Sest?s direkt?vas 10. pant? bija paredz?ts:

“1. a) “Darb?ba, par kuru j?maks? nodoklis” noz?m? notikumu, kura d?? juridiskais st?voklis atbilst tam, lai nodoklis k??tu iekas?jams;

b) nodoklis k??st “iekas?jams” tad, kad nodok?u iest?dei saska?? ar likumu rodas ties?bas no attiec?g? br?ža piepras?t nodokli no personas, kurai tas j?maks?, neatkar?gi no t?, ka samaksas laiku var pagarin?t.

2. Darb?ba, par kuru j?maks? nodoklis, notiek un nodoklis k??st iekas?jams tad, kad preces ir pieg?d?tas vai pakalpojumi ir sniegti. [..]

Tom?r, ja [avansa] maks?jums izdar?ms uz kontu pirms pre?u pieg?des vai pakalpojumu izpildes, nodoklis k??st iekas?jams l?dz ar maks?juma sa?emŐanu un par sa?emto summu.

Neatkar?gi no iepriekŐ izkl?st?tajiem noteikumiem dal?bvalstis var noteikt, ka daŐiem dar?jumiem vai nodok?a maks?t?ju kategorij?m nodoklis k??st iekas?jams vai nu:

– ne v?l?k par fakt?r[r??ina] vai dokumenta, kurŐ kalpo par fakt?ru, izdoŐanu, vai

- ne v?l?k par cenas sa?emšanu, vai
- gad?jum?, ja nav izdot[s] fakt?r[r??ins] vai dokuments, kurš kalpo par fakt?r[r??inu], vai tas ir izdots v?lu, – noteikt? laik? no darb?bas, par kuru j?maks? nodoklis, dienas.

[..]”

5 Groz?t?s Sest?s direkt?vas 10. panta 2. punkta treš?s da?as pirmaj? un trešaj? ievilkum? atsauce uz dokumentu, kurš kalpo par fakt?r[r??inu], ir tikusi atcelta. T?d?j?di šaj? noteikum? bija atsauce tikai uz fakt?r[r??ina] izsniegšanu.

6 Sest?s direkt?vas un groz?t?s Sest?s direkt?vas 11. pant? par nodok?a b?zi bija noteikts:

“A. Valsts teritorij?

1. Summa, kurai uzliek nodokli [nodok?a b?ze], ir:

a) pre?u pieg?d?m un pakalpojumu sniegšanai, iz?emot b), c) un d) apakšpunkt? min?tos, visa summa, kas veido atl?dz?bu, kuru pieg?d?t?js ir sa??mis vai kura tam j?sa?em no pirc?ja, klienta vai treš?s personas par š?d?m pieg?d?m, ieskaitot subs?dijas, kas tieši saist?tas ar š?du pieg?žu cen?m;

[..].”

Francijas ties?bas

7 Visp?rj? nodok?u kodeksa [*code général des impôts*] 256. panta 1. punkt? (turpm?k tekst? – “CGI”) ir paredz?ts:

“Pievienot?s v?rt?bas nodoklis ir j?maks? par pre?u pieg?di un pakalpojumu sniegšanu, ko par atl?dz?bu veicis nodok?u maks?t?js, kurš k? t?ds r?kojas.”

8 Atbilstoši CGI 269. pantam:

“1. Darb?ba, par kuru j?maks? nodoklis, notiek:

a) br?d?, kad pre?u vai pakalpojumu pieg?de, ieg?de Kopienas iekšien? ir izpild?ta;

[..]

2. Nodoklis k??st iekas?jams:

[..]

c) par pakalpojumu sniegšanu – avansa maks?juma, cenas vai atl?dz?bas iekas?šanas br?d?.”

Pamatlietas un prejudici?lie jaut?jumi

Lieta C?250/14

9 *Air France-KLM*, kas no 2004. gada ir *Air France* ties?bu p?r??m?ja, ir Francij? dibin?ta sabiedr?ba, kura veic gaisa p?rvad?jumu darb?bu. Veicot šo darb?bu, *Air France-KLM* sniedz pasažieru gaisa p?rvad?jumu pakalpojumus Francijas teritorij?. T? k? uz šiem iekšzemes lidojumiem attiecas PVN, ar tiem saist?t?s lidmaš?nas bi?etes tiek p?rdotas, iek?aujot cen? šo

nodokli.

10 No 1999. gada *Air France* vairs neiemaksāja valsts kas PVN, kas saņemts no izdoto pārdoto biēšu cenas, kuras pasažieri nav izmantojuši tās iekšzemes lidojumiem. Runa ir par, pirmkārt, nesamainām biētēm, kuru derīguma termiņš ir beidzies klientu klātnesamības dēļ iekāpšanas brīdī, kā arī, otrkārt, par mainām biētēm, kuru derīguma termiņš ir beidzies, bet kas nav tikušas izmantotas to derīguma termiņa laikā.

11 Pēc grāmatvedības pārbaudes nodokļu iestāde uzskatīja, ka ar šīm “izdotajām, bet neizmantotajām biētēm” saistītās summas bija jāapliek ar PVN pēc samazinātas 5,5 % likmes, kas piemērojama pasažieru iekšzemes gaisa pārvadājumu pakalpojumiem. Līdz ar to tās nosūtīja *Air France-KLM* atgādinājumus par PVN samaksu attiecībā uz laikposmu no 2000. gada 1. aprīļa līdz 2003. gada 31. martam par summu EUR 4 066 607, tai pieskaitot nokavējuma procentus EUR 1 226 584 apmērā.

12 *Tribunal administratif de Cergy-Pontoise* [Seržpontiņas Administratīvā tiesa] ar 2011. gada 9. jūnija spriedumu noraidīja *Air France-KLM* prasību par šiem PVN samaksas atgādinājumiem. *Cour administrative d'appel de Versailles* [Versaļas Administratīvā apelācijas tiesa] ar 2012. gada 13. novembra spriedumu apstiprināja šo spriedumu un uzskatīja, ka atbilstoši *CGI* 256. un 269. pantam, tos lasot kopā ar Civilt kodeksa 1234. pantu, paturētās summas pēc galīgā transporta pakalpojuma neizpildes ir jāapliek ar PVN. *Air France-KLM* par šo spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību.

13 Tā kā *Conseil d'État* [Valsts Padomei] radās šaubas par to, vai PVN ir jāpiemēro neizmantotām transportlīdzekļu biētēm, tā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [Sestās direktīvas un grozītās Sestās direktīvas] 2. panta 1. punkta un 10. panta 2. punkta tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka biētes izsniegšana ir jāpielīdzina faktiskai pārvadājuma pakalpojuma izpildei un ka summas, ko aviosabiedrība patur, ja lidmašīnas biētes pašnieks nav izmantojis savu biēti un tās derīguma termiņš ir beidzies, ir apliekamas ar PVN?

2) Vai šāji gadījumi iekasētais nodoklis ir jāsamaksā Valsts kasei, sēkot no samaksas iekasēšanas brīža, pat ja ir iespējams, ka brauciens varētu nenotikt no klienta atkarīgu apstākļu dēļ?”

Lieta C-289/14

14 No līguma sniegtā prejudiciālu nolikumu lietā C-289/14 izriet, ka *Brit Air*, pašreiz – *Hop!-Brit Air SAS*, sniedza pasažieru aviotransporta pakalpojumus atbilstoši franšīzes līgumam ar *Air France-KLM*. Šai pārdēļai minētajai tika uzdots tirgot un pārvaldīt biēšu kases maršruti, kurus saskaņā ar franšīzes līgumu nodrošināja *Brit Air*.

15 *Air France-KLM* par katru pārvadāto pasažieri iekasēja biēšu cenu, pēc tam to pārskaitot *Brit Air*. Par pārdotām, bet klientu neierašanās iekāpšanas brīdī dēļ vai biētes derīguma termiņa beigšanās dēļ neizmantotām biētēm *Air France-KLM* izmaksāja *Brit Air* ikgadēju vienotas likmes kompensāciju, ko aprēķina procentos (2 %) no gada apgrozījuma (ieskaitot PVN), kas vēstots atbilstoši franšīzei piedāvātajos maršrutos. *Brit Air* šai summā nepiemēroja PVN.

16 Pēc *Brit Air* grāmatvedības pārbaudes nodokļu iestādes tai nosūtīja atgādinājumus par PVN samaksu par laikposmu no 2001. gada 1. aprīļa līdz 2005. gada 31. augustam attiecībā uz no *Air France* saņemtajām summām par neizmantotajām biētēm.

17 *Tribunal administratif de Montreuil* [Montrojas Administratīvā tiesa] ar 2010. gada 24. jūnija spriedumu noraidīja *Brit Air* celto prasību par šo PVN atgādājumu atcelšanu. *Brit Air* iesniedza apelācijas sūdzību par šo spriedumu *cour administrative d'appel de Versailles* [Versaļas Apelācijas tiesa]. Tā kā tās 2012. gada 13. novembrī pasludinātā spriedumā tā apstiprināja pārsūdzēto spriedumu, *Brit Air* iesniedza kasācijas sūdzību *Conseil d'État* [Valsts Padomei].

18 Tā kā *Conseil d'État* [Valsts Padomei] radās šaubas par to, vai PVN ir jāuzliek summām, kuras gaisa pārvadājumu sabiedrība ir samaksājusi tādā pašā veidā uzņēmumam par neizmantojamo transportlīdzekļu biļešu pārdošanu, tā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“1) Vai [Sestās direktīvas un grozītās Sestās direktīvas] 2. panta 1. punkta un 10. panta 2. punkta tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka vienotas likmes summa, ko aprēķina procentos no gada apgrozījuma, ko veido ieņēmumi no franšīzē apsaimniekotajiem maršrutiem un ko maksā aviosabiedrība, kas ir izdevusi citas aviosabiedrības vārdā biļetes, kam beidzas derīguma termiņš, ir pārdējai minētajai maksāta atlīdzība, kas nav apliekama ar nodokli, ar ko kompensācija izdodama zaudējumiem, ko tūristi cietusi no nelietderīgas tās transporta līdzekļu pārvietošanas, vai summa, kas atbilst ieņēmumiem no izdotajām biļetēm, kurām ir beidzies derīguma termiņš?

2) Vai gadījumā, ja šā summa būtu uzskatāma par atbilstošu izdoto un derīguma termiņu zaudējumu biļešu cenai, šīs tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka biļetes izsniegšana var tikt pielīdzināta faktiskai pārvadājuma pakalpojuma izpildei un ka summas, ko aviosabiedrība patur, ja lidmašīnas biļetes pasnieks nav izmantojis savu biļeti un tās derīguma termiņš ir beidzies, ir apliekamas ar PVN?

3) Vai šādi gadījumi iekasēto nodokli, sēkot no samaksas iekasēšanas brīža, pat ja ir iespējams, ka brauciens var nenotikt no klienta atkarību dēļ, Valsts kasei maksā sabiedrība *Air France* vai sabiedrība *Brit Air*?”

19 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2014. gada 10. jūlija lēmumu lietas C-250/14 un C-289/14 rakstveida un mutvārdu procesā, kā arī galīgā sprieduma pasludināšanai tika apvienotas.

Par prejudiciāliem jautājumiem

Par pirmo jautājumu, kas uzdots lietā C-250/14, un otro jautājumu, kas uzdots lietā C-289/14

20 Ar pirmo jautājumu, kas uzdots lietā C-250/14, un otro jautājumu, kas uzdots lietā C-289/14, iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai Sestās direktīvas un grozītās Sestās direktīvas 2. panta 1. punkts un 10. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka aviosabiedrības veikta biļetes izsniegšana ir apliekama ar PVN, ja pasažieri šīs biļetes nav izmantojuši un ja tie nevar saņemt atlīdzību par tām.

21 Jāatgādina, ka saskaņā ar Sestās direktīvas un grozītās Sestās direktīvas 2. panta 1. punktu “PVN ir jāmaksā par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atlīdzību attiecīgās valsts teritorijā veicis nodokļu maksātājs, kas kā tās rēķojas”.

22 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pakalpojums tiek sniegts “par atlīdzību” šīs normas izpratnē tikai tad, ja starp pakalpojuma sniedzēju un tās saņēmēju pastāv tiesiskas attiecības, kurās ir savstarpīgs izpildījums, un pakalpojumu sniedzēja saņemtais samaksa ir faktiskā atlīdzība par pakalpojuma saņēmējam sniegto pakalpojumu (spriedums *Tolsma*, C?16/93, EU:C:1994:80, 14. punkts).

23 Tāds gadījums ir tad, ja starp sniegto pakalpojumu un saņemto atlīdzību pastāv tieša saikne, atbilstoši kurai samaksātā summa ir faktiskā atlīdzība par atsevišķi nosakamu pakalpojumu, kurš sniegts, pastāvot juridiskām attiecībām (spriedums *Société thermale d'Eugénie-les-Bains*, C?277/05, EU:C:2007:440, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Turklāt no Sestās direktīvas un grozītās Sestās direktīvas 10. panta 2. punkta izriet, ka šo direktīvu 2. panta 1. punktā paredzētā darbība, par kuru jāmaksā nodoklis, ir pabeigta tikai tad, kad pakalpojums ir sniegts.

25 No šiem elementiem izriet, ka tādā pakalpojuma kā pasažieru gaisa pārvadājumi sniegšana ir apliekama ar PVN tad, kad, pirmkārt, pasažiera samaksātā summa aviosabiedrībai pārvadājuma līgumā materializētajās tiesiskajās attiecībās ir tieši saistīta ar individuāli nosakamu pakalpojumu, par kuru tā ir atlīdzība, un, otrkārt, kad šis pakalpojums ir sniegts.

26 Šajā sakarā Tiesa ir precizējusi, ka pakalpojumi, kurus sniedzot, tiek izpildītas no pasažieru gaisa pārvadājuma līguma izrietošās saistības, ir pasažieru reģistrācija, kā arī iekāpšana lidmašīnā un viņu uzņemšana uz lidmašīnas klāja izlidošanas vietā, kas ir paredzēta attiecīgajam pārvadājuma līgumam, gaisa kuģa izlidošana paredzētajā laikā, pasažieru un viņu bagāžas pārvēšana no izlidošanas vietas uz ielidošanas vietu, pasažieru apkalpošana lidojuma laikā un, visbeidzot, pasažieru izkāpšana drošos apstākļos šajā līgumā paredzētajā nolaišanās vietā un laikā (skat. spriedumu *Rehder*, C?204/08, EU:C:2009:439, 40. punkts).

27 Tomēr šo pakalpojumu izpilde ir iespējama tikai ar nosacījumu, ka aviosabiedrības pasažieris ierodas paredzētajā izlidošanas dienā un vietā; minētā sabiedrība viņam rezervē tiesības izmantot šo pakalpojumu līdz iesānās brīdim atbilstoši biētes pirkuma brīdā noslēgtajam pārvadājuma līgumam precizētajiem nosacījumiem.

28 Tādā biētes pirkuma brīdā samaksātā cena ir atlīdzība par tiesībām, kas no tā radušās pasažierim, proti, saņemto no pārvadājuma līguma izrietošo pienākumu izpildi, un neatkarīgi no tā, vai šis pasažieris ir steno šīs tiesības, aviosabiedrība ir sniegusi šos pakalpojumus, tiklīdz tā sniedz pasažierim iespēju izmantot šos pakalpojumus.

29 Šādi rīkodamās, prasītājam pamatlietā nevar apgalvot, ka neieradušās pasažiera samaksātā un aviosabiedrības paturētā cena ir līgumiska atlīdzība, kurai, tā kā ar to ir paredzēts segt sabiedrības ciestos zaudējumus, nav piemērojams PVN.

30 Faktiski, pirmkārt, šāda interpretācija grozītu pasažiera samaksātās atlīdzības raksturu, tādēļ kļūtu par līgumisku kompensāciju gadījumam, ja šis pārdzīvais neizmantotu aviosabiedrības piedāvāto individuāli nosakamo pakalpojumu.

31 Tāpēc jādzīens “pakalpojumu sniegšana” Sestās direktīvas un grozītās Sestās direktīvas izpratnē ir jāinterpretē neatkarīgi no attiecīgā darījumu mērķiem un rezultātiem un nodokļu iestādei nav pienākuma veikt izmeklēšanu, lai noteiktu nodokļu maksātāja nolūku attiecībā uz tās objektīvo raksturu (skat. spriedumu *Newey*, C?653/11, EU:C:2013:409, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Otrkārt, šāda pasažiera par biēti samaksātas cenas kvalifikācijas grozāšana atkarībā no tā, vai persona ierodas vai neierodas uz iesāšanas, rada atšķirības starp aviosabiedrības apgalvoto zaudējumu summu, kas esot radušies pienākumus nepildošā pasažiera neierašanās dēļ, un biētes pirkuma laikā samaksāto summu. Tādējādi gadījumā, kad pasažieris ierodas uz iesāšanas, pakalpojuma summa atbilst biētes cenai bez PVN, bet prasītāju pamatlietā prasītājs zaudējumu atlīdzības summa atbilst šai cenai, tai pieskaitot maksājamo PVN. Tomēr nepastāv neviena attaisnojoša elementa tam, ka zaudējumu atlīdzības summai būtu jābūt lielākai par pasažiera samaksāto cenu.

33 Treškārt, prasītāji pamatlietā nevar pamatoties ar uz Tiesas judikatūru jautājumu par summu, kas samaksātas kā rokasnauda, neaplikšanu ar PVN. Faktiski pamatlietu gadījumā, pirmkārt, neieradušās pasažiera samaksātā cena atbilst visai maksājamaļai cenai. Otrkārt, tā kā pasažieris ir samaksājis biētes cenu un aviosabiedrība ir apstiprinājusi, ka viņam ir rezervēta vieta, pārdošana ir noslēgta un tā ir galīgā. Turklāt ir jānorāda, ka aviosabiedrības patur sev tiesības otrreiz pārdot neizmantoto pakalpojumu citam pasažierim un tām nav pienākuma atmaksāt cenu sēkotņjam pasažierim. No tā izriet, ka zaudējumu atlīdzības piešāšana, ja zaudējums nepastāv, būtu nepamatota.

34 Tātad jākonstatā, ka aviosabiedrību paturētā summa ir paredzēta nevis tam, lai atlīdzinātu zaudējumus, kuri tām varētu rasties pasažiera neierašanās gadījumā, bet tā ir atlīdzība pat tad, ja pasažieris nav izmantojis pārvadājumu.

35 Ēmot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu, kas uzdots lietā C-250/14, un uz otro jautājumu, kas uzdots lietā C-289/14, ir jāatbild, ka Sestās direktivas un grozītās Sestās direktivas 2. panta 1. punkts un 10. panta 2. punkts ir jāinterpretā tādējādi, ka aviosabiedrības veiktā biētes izsniegšana ir apliekama ar PVN, ja pasažieri šās izdotās biētes nav izmantojuši un ja tie nevar saēemt atlīdzību par tām.

Par otro uzdoto jautājumu lietā C-250/14 un trešo uzdoto jautājumu lietā C-289/14

36 Ar otro jautājumu, kas uzdots lietā C-250/14, un trešo jautājumu, kas uzdots lietā C-289/14, iesniedzājtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai Sestās direktivas un grozītās Sestās direktivas 2. panta 1. punkts un 10. panta 2. punkts ir jāinterpretā tādējādi, ka pasažiera, kurš nav izmantojis aviobiēti, biētes pirkuma laikā samaksātais PVN ir iekasājams brēdā, kad aviosabiedrība vai trešā persona tās vārdā iekasā cenu par biēti.

37 Jāatgādina, ka Sestās direktivas un grozītās Sestās direktivas 10. panta 2. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka darbība, par kuru jāmaksā nodoklis, ir preāu piegāde vai pakalpojumu sniegšana un PVN kāst iekasājams brēdā, kad tiek veikta šā preāu piegāde vai tiek sniegti pakalpojumi.

38 Tomēr, pirmkārt, Sestās direktivas un grozītās Sestās direktivas 10. panta 2. punkta otrajā daļā ir paredzēta atkāpe no šās normas gadījumā, kad avansa maksājums ir veikts pirms pakalpojuma sniegšanas. Šādā gadījumā nodoklis kāst iekasājams lādz ar maksājuma saēmšanu un par saēmtu summu (šajā ziņā skat. spriedumu *Orfey Bulgaria*, C-549/11, EU:C:2012:832, 27. punkts, un rākojumu *Sani treyd*, C-153/12, EU:C:2013:201, 24. punkts).

39 Turklāt Tiesa ir nospriedusi, ka, lai PVN varētu kāst iekasājams pirms preāu piegādes vai pakalpojumu sniegšanas, visiem elementiem, kas ir raksturāgi nodokāa iekasājamābas gadījumam, proti, preāu piegādei nākotņ vai pakalpojumu sniegšanai nākotņ raksturāgājiem elementiem, ir jābūt zināmiem iepriekš un ar to pietiek, un tādējādi it pašā avansa maksājuma veikšanas brēdā precām vai pakalpojumiem ir jābūt precāzi raksturotiem (skat. spriedumu *Orfey Bulgaria*

, C?549/11, EU:C:2012:832, 28. un 39. punkts, un r?kojumu *Sani treyd*, C?153/12, EU:C:2013:201, 25. un 33. punkts).

40 J?konstat?, ka pamatliet?s nosac?jumi Sest?s direkt?vas un groz?t?s Sest?s direkt?vas 10. panta 2. punkta otr?s da?as piem?rošanai var b?t izpild?ti tad, ja visi n?kotnes p?rvad?jumu pakalpojumu elementi ir jau zin?mi un prec?zi identific?ti bi?etes pirkuma br?d?.

41 Ar to, ka ir samaks?ta pilna, nevis da??ja cena, nevar tikt apšaub?ta š?da interpret?cija (šaj? zi?? skat. spriedumus *Orfey Bulgaria*, C?549/11, EU:C:2012:832, 37. punkts, *Efir*, C?19/12, EU:C:2013:148, 39. punkts, k? ar? r?kojumu *Sani treyd*, C?153/12, EU:C:2013:201, 32. punkts).

42 Otrk?rt, svar?gi ir atg?din?t, k? izriet no š? sprieduma 27. un n?kamajiem punktiem, ka gad?jum?, kad pasažieris neierodas, aviosabiedr?ba, kas p?rdod transporta bi?eti, ir izpild?jusi savas l?gumisk?s saist?bas tad, kad t? sniedz pasažierim iesp?ju nor?d?t savas ties?bas uz p?rvad?juma l?gum? paredz?tajiem pakalpojumiem.

43 ?emot v?r? iepriekš izkl?st?to, uz otro jaut?jumu, kas uzdots liet? C?250/14, un trešo jaut?jumu, kas uzdots liet? C?289/14, ir j?atbild, ka Sest?s direkt?vas un groz?t?s Sest?s direkt?vas 2. panta 1. punkts un 10. panta 2. punkta pirm? un otr? da?a ir j?interpret? t?d?j?di, ka pasažiera, kurš nav izmantojis aviobi?eti, bi?etes pirkuma br?d? samaks?tais PVN k??st iekas?jams tad, kad aviosabiedr?ba vai treš? persona, kas r?kojas sav? v?rd? un uz sava r??ina, vai treš? persona, kas r?kojas sav? v?rd?, bet uz aviosabiedr?bas r??ina, iekas? bi?etes cenu.

Par pirmo jaut?jumu liet? C?289/14

44 Ar pirmo jaut?jumu, kas uzdots liet? C?289/14, iesniedz?jtiesa b?t?b? v?las uzzin?t, vai Sest?s direkt?vas un groz?t?s Sest?s direkt?vas 2. panta 1. punkts un 10. panta 2. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka gad?jum?, kad treš? persona tirgo aviosabiedr?bas bi?etes uz t?s r??ina atbilstoši franš?zes l?gumam un kad t? izmaks? šo summu par izdotaj?m bi?et?m, kur?m beidzies der?guma termišs, vienotas likmes summa, ko apr??ina procentos no gada apgroz?juma, ko veido ie??mumi atbilstošajos maršrutos, ir ar nodokli apliekama atl?dz?ba par bi?et?m.

45 J?konstat?, ka saska?? ar Sest?s direkt?vas un groz?t?s Sest?s direkt?vas 21. panta 1. punkta a) apakšpunktu PVN, kas j?maks? par p?rdotaj?m bi?et?m, maks?t?js ir aviosabiedr?ba, kura veic p?rvad?šanas pakalpojumu.

46 T?d?j?di, k? izriet no sniegtaj?m atbild?m uz iepriekš?jiem jaut?jumiem, pasažiera samaks?t? bi?etes cena ir atl?dz?ba par aviosabiedr?bas pied?v?to p?rvad?šanas pakalpojumu un t?d?? šai cenai ir piem?rojams PVN. Turkl?t šis nodoklis ir maks?jams br?d?, kad tiek iekas?ta bi?etes cena, un pat tad, ja pasažieris lidojumu neveic.

47 Ja iesniedz?jtiesa uzskata, ka *Air France-KLM* r?koj?s *Brit Air* v?rd? un uz t?s r??ina bi?ešu tirdzniec?bas laik?, tad *Brit Air* ir j?maks? PVN par bi?et?m. Savuk?rt, ja t? uzskata, ka *Air France-KLM* r?koj?s sav? v?rd?, bet uz *Brit Air* r??ina, tad abi dar?jumi ir sec?gi, kam tom?r nav nek?das ietekmes uz gal?go PVN summu, ja vien summas ir identiskas, [un] katrai sabiedr?bai ir j?iesniedz sava deklar?cija, kur? ir nor?d?ts sa?emtais un p?rnestais PVN.

48 Attiec?b? uz *Air France-KLM* avans? samaks?taj?m summ?m par *Brit Air* p?rdotaj?m bi?et?m, kur?m beidzies der?guma termišs, vispirms ir j?konstat?, ka – pret?ji *Brit Air* apgalvotajam – š?s p?d?j?s min?t?s sa?emt? summa no *Air France-KLM* nevar tikt uzskat?ta par kompens?cijas maks?jumu, ko *Air France-KLM* samaks?jusi par *Brit Air* ciestajiem zaud?jumiem.

49 Šaj? sakar? ir j?atg?dina, ka saist?b? ar š?m izdotaj?m un neizmantotaj?m bi?et?m

aviosabiedr?bai nav radušies nek?di zaud?jumi, kas izriet?tu no fakta, ka pien?kumus nepildošais pasažieris neierodas uz ies?šanas. Šis pasažieris samaks? p?rvad?juma pakalpojuma cenu bi?etes pirkuma br?d?. *Brit Air* sniedz pakalpojumu, kuru t? ir uz??musies tikai t?d??, ka pasažierim ir ties?bas sa?emt to pien?kumu izpildi, kuri izriet no personu gaisa p?rvad?juma l?guma. Ties?bu sa?emt bi?etes cenas atmaksu neesam?ba liecina par to, ka aviosabiedr?ba nav cietusi nek?dus zaud?jumus.

50 No t? izriet, ka sabiedr?bas patur?t? bi?etes cena nav dom?ta, lai segtu iesp?jamos zaud?jumus, kuri tai var rasties, ja klients nepilna savus pien?kumus, bet t? ir atl?dz?ba par p?rvad?šanas pakalpojumu, kuru sabiedr?ba pied?v? klientam, pat ja vi?š to neizmanto.

51 Šajos apst?k?os nevar tikt uzskat?ts, ka *Air France-KLM* samaks?t? vienotas likmes summa *Brit Air* par p?rdotaj?m bi?et?m, kuru der?guma termi?š ir beidzies, ko apr??ina procentos no gada apgroz?juma, ko veido ie??mumi atbilstošajās gaisa maršrutos, b?tu *Brit Air* nodar?to zaud?jumu kompens?cijai paredz?ta summa, par kuru puses ir vienojuš?s. Tieši pret?ji, š?iet, ka š? summa, par kuru puses ir vienojuš?s l?gum?, atbilst v?rt?bai, ko abas sabiedr?bas nor?d?jušās bi?et?m, kas tikušas izsniegtas, lai sniegtu p?rvad?juma pakalpojumu, un kuras pirc?js nav izmantojis. T?d?j?di *Air France-KLM* samaks?t? vienotas likmes summa *Brit Air* ir š?s p?d?j?s min?t?s sabiedr?bas sa?emt? atl?dz?ba par bi?et?m, kuras izsniegusi *Air France-KLM* t?s v?rd?, bet kuras pirc?ji nav izmantojuši. T?nad past?v tieša saikne starp sniegtajiem pakalpojumiem un par to sa?emto atl?dz?bu.

52 ?emot v?r? iepriekš izkl?st?to, uz pirmo jaut?jumu, kas uzdots liet? C?289/14, ir j?atbild, ka Sest?s direkt?vas un groz?t?s Sest?s direkt?vas 2. panta 1. punkts un 10. panta 2. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka gad?jum?, kad treš? persona tirgo aviosabiedr?bas bi?etes uz t?s r??ina atbilstoši franš?zes l?gumam un kad t? samaks? šo summu par izdotaj?m bi?et?m, kur?m beidzies der?guma termi?š, vienotas likmes summa, ko apr??ina procentos no gada apgroz?juma, ko veido ie??mumi atbilstošajās gaisa maršrutos, ir ar nodokli apliekama atl?dz?ba par min?taj?m bi?et?m.

Par ties?šan?s izdevumiem

53 Attiec?b? uz pamatlietas pus?m š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to pušu izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (pirm? pal?ta) nospriež:

- 1) **2. panta 1. punkts un 10. panta 2. punkts Padomes 1977. gada 17. maija Sestaj? direkt?v? 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze, kur? groz?jumi izdar?ti ar Padomes 1999. gada 17. j?nija Direkt?vu 1999/59/EK, v?l?k – ar Padomes 2001. gada 20. decembra Direkt?vu 2001/115/EK, ir j?interpret? t?d?j?di, ka aviosabiedr?bas veikt? bi?ešu izsniegšana ir apliekama ar pievienot?s v?rt?bas nodokli, ja pasažieri š?s izdot?s bi?etes nav izmantojuši un ja tie nevar sa?emt atl?dz?bu par t?m;**
- 2) **Sest?s direkt?vas 77/388, kas groz?ta ar Direkt?vu 1999/59 un v?l?k – ar Direkt?vu 2001/115, 2. panta 1. punkts un 10. panta 2. punkta pirm? un otr? da?a ir j?interpret? t?d?j?di, ka pasažiera, kurš nav izmantojis aviobi?eti, bi?etes pirkuma laik? samaks?tais pievienot?s v?rt?bas nodoklis k??st iekas?jams br?d?, kad pati aviosabiedr?ba, treš? persona, kas r?kojas sav? v?rd? un uz sava r??ina, vai treš? persona sav? v?rd?, bet uz aviosabiedr?bas r??ina iekas? cenu par bi?eti;**

3) **Sestās direktīvas 77/388, kas grozīta ar Direktīvu 1999/59 un vīlīk – ar Direktīvu 2001/115, 2. panta 1. punkts un 10. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, kad trešā persona tirgo aviosabiedrības biļetes uz tās rīcina atbilstoši franšīzes līgumam un kad tā samaksā šo summu par izdotajām biļetēm, kurām beidzies derīguma termiņš, vienotas likmes summa, ko aprēķina procentos no gada apgrozījuma, ko veido iepriekšminētajos gaisa maršrutos, ir ar nodokli apliekama atbilstoši minētajām biļetēm.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – franču.